

Pošto su završili sa jelom, crnomanjasti predloži da krenu na posao. Rekao je da je premerio širinu vrata i da je ona dovoljna, da treba zasuci rukave i početi sa iznošenjem stvari.

Katarina je rekla da će biti zadovoljna onim što može poneti na sebi. Ponovo je izašla iz sobe a kad se vratila blještavost njenog tela sasvim je potisnula mlazeve mesečine. Katarina je sijala kao sunce u zenitu.

Drugi je lopov bio manje pripravan za pokret. Ispijao je svoj koktel i sa vidnim zanimanjem, staklastog pogleda, zurio u jednu prelepu lustersku čipku. Svojom nepokretnošću odudarao je i od nameštaja. Ipak u toj divnoj noći, on je bio glava. Oba saradnika su čekala njegovu reč. A ona je, u tišini zlatnoj od Katarinog tela za oboje bila šok.

— Ništa mi, Jevreme, nećemo odavde izneti. Ni ti, ni ja. A ni ti, Kati.

U novoj tišini čulo se samo jedno ali, koje je promucala Katarina.

— Nema, ali. Učini ono što treba da učiniš.

Katarina je morala da poslušaju glavu noći. Odlažući predmet za predmetom počela je da gubi svoju zlatnu blještavost.

Crnomanjasti je pokušao da izrazi zapanjenost. Medutim, utisak koje su izazvale reči dugogodišnjeg saradnika bio je takav da je on postao nesposoban za govor. Kolačio je oči, postao ljubičast u licu, krivio usta: sav bezglaslan. Nove reči su ga sasvim dotukle i on se na stolici smanjio do veličine odojčeta.

— Nosimo samo ono što smo uneli u nas, — rekao je lopov otpivši novi gutljaj svoje mešavine, — jer mi smo slobodni ljudi. — Stvari guše osećaj za slobodu, zar ne, Kati?

— Da, — prošaputala je Katarina.

Ponovo samo u haljini. Sa osmehom. Kao da je shvatila koliko je lakša bez onolike blještavosti.

Pogledala je prema stolici. Trebalo je povratiti Jevrema iz bespomoćnosti. Na sreću, nije bilo prvi put da pada u sličnu depresiju. Katarina je dobro znala postupak za njegovu vraćanje u normalno stanje. Uzela je Jevrema u krilo i gurnula mu dojk u usta. Ovaj se opirao, trzao glavom, ali je Katarina bila uporna. Neumljivo, rumena bradavica je razmicala usne i on se priklonio utehi. Pod dejstvom soka iz dojke ubrzo se vratio u normalno stanje i s lakoćom, jednim pogledom prežalio stvari kojima je bio okružen. Kad mu se vratila i moć govora, čak im je i dobio: — Stvari vi ste obično ništavilo.

Pred zoru njih se troje našlo na ulici. Raspoloženo i neobavezno hodali su jutarnjom pozornicom. Kao i svi zaljubljeni crnomanjasti je iz okolnih bašta brao cveće svojoj dragani. Psi nisu lajali jer su lopova dobro poznavali. Katarinino omiljeno cveće bile su orhideje te joj je on darivao saksiju za saksijom. Jedva je stizala da porazbija glinene omotače oko cveća. Sa stabiljka je otrsala zemlju i oslobođeno cveće slagala u nedra. Ubrzo se u njima skrasio čitav buket i činilo se da Katarina ima neprimodno velike grudi.

Ispred jedne pekare zatekli su devojku koja je čekala da se pekara otvori. Obojica lopova su joj se učtivo poklonila dotaknuvši kolonom trotoar — skinuvši cilindre. Katarina je upita za ime. Devojka je rekla da se zove Ema. Pohvalila se da je upravo u protekloj noći postala žena. Prozor je bio otvoren i nama je bilo lepo, rekla je.

U znak poštovanja prema njenom novom statusu Katarina joj je poklonila pola svog buketa. Jevrem je zavrteo glavom. Život je pun iznenadjenja, rekao je.

Da ipak ne bi izneverio svoj korektan odnos prema pozivu, nabavio je dve kokoške čije je usplahireno kokodakanje usled naglog odvajanja od tla, ipak, nekako bilo priгуšeno u Katarininim nedrima, u preostalom delu buketa. Doduše, kad su ih tamo smestili trebalo je smirivati Katarinu koju je obuzelo neobuzdano podriskivanje prekidano kikotanjem.

— Golicaju me, svojim kandžama, golicaju, male vragolanke, — ponavljala je.

I nije prestajala da se kikoče zbnjujući time kako svoje saputnike koji su, stideći se, izmakli napred natukavši cilindre na oči, tako i retke jutarnje prolaznike koji bi svoju užurbanost načas zaboravljali, začuđeni. Tako rano a već nasmejana. Pijana. Luda, mislili su, uz to nepristojno velikih zuba i grudi.

Katarinina rečenica o vragolanke učini je da crnomanjasti kad su ulazili u brvnaru udari glavom u dovratnik.

— Želiš li ti Kati da i mi napravimo dve takve vragolanke. Naravno, samo bez perja i kandži?

— Želim, Jevreme. Žarko želim, već odavno, — rekla je Katarina, — samo, stvarno šta ako budu imale perje i kandže?

— Ako budu imale? — Jevrem se počea po glavi, — pa šta? Nije važno. Važnije od toga jeste da budu naše. Uostalom perje je lepo i korisno, zar ne, štiti od zime, a kandže su pogodno oružje za odbranu. Zar ne?

— Da. Važno je da ih mi napravimo a ne neko drugi kao ove dve, — složila se Katarina vadeći iz nedara kokoške umrtvljene mirisom orhideja.

Pre nego što su legli u postelju Jevrem ih ubaci u frižider.

Prošao je dan i došla je nova noć.

Lopov, glava, išunjavao se iz kreveta i pozvao svoje saradnike na posao. Ali, ovima se nije ustajalo.

Ijubavnik ledi alkaforade aleksandar prokopiev

Trošnost starih merača vremena treperi zovom neophodne reči /kroz bezbojnost odmaklih iščekivanja, vazdušastu koprenu koja nam zamagljuje pogled dok posmatramo vreme/.

Možda su ovako retki, čudnovati predmeti pratili našeg malo daljeg pretka, patricija, dok se pogledom uprtim ka morskome beskraju, iznova i iznova vraćao sa svojih putešestvija ka obećanoj, nikad pronađenoj zemlji.

U predvečerja, kada predmeti progovaraju u salonu blještavog svila, osluškujem ljubavne poruke dalekih svetova, raspoznavajući tek poneki slog:

Pred proždrljivim grlima ambicioznih majki, pred ravnodušnošću onih koje su bile izabranice našeg naivnog srca, kako sačuvati barem otisak sna iz grozničavih, bludnih noći?

Ali, ako se prohua životom kao duh — zar se treba odreći mogućnosti dodira?

Neobjašnjivi nestanak našeg pretka, patricija, koji je na svom poslednjem putovanju odlučio da potopi svoj brod zajedno sa celim misterioznim plenom i da se nastani na nekom, za nas bezimenom, za njega jedinstvenom ostrvu — predskazuje da su nastajanja daleko od banalnih objašnjenja o neminovnosti kraja. Zašto to ne bi bili namerni proboji u četvrtu dimenziju, za koji važi samo zakon srodnosti?

Sa žedu prosvetljenog bezumnika da bar jedno od mojih pisama pronađe takav procep i da, u smiraj dana, dosegne do sobe sa starim vodenim satom i čoveka koji, zavaljen u fotelju kao u postelju od gnjilog lišća, zamagljenim pogledom osluškuje strujanje tišine, otvaram dnevnik sa koricama uredno uvučenim u kožnu futrolu. Kasno je popodne jednog pokislog fauna, iako sa priličnom dozom opuštenosti usled redovnog konzumiranja gorkih ekstrakata submedicne, bolje reći sa lakom nemarnošću prema atmosferskim čudima, što Šeherezadinom oblikovanju priča pridodaje gotovo neprimetnu, ali važnu notu ličnog doživljaja. Suštanje stranica dopire iznutra, praćeno otegnutim »a« koje se, posle tvrdog suglasnika razleva u trepetne larve — kroz neukročene lavirinte naših tela, spojenih u krhki totem sa dva prebrza srca. . .

Kako zamišljam knjigu o Njoj? Svakako ne kao jednu od preciznih ispovesti iz puritanske biblioteke Svetog Reda. Ona mnogo više pristaje onim drevnim apokrifima koje je nervozna ruka dugaških koštunjavih prstiju u plimama podsvesnog nanela na žute listove. Ti komadići hartije, načeti vlagom i suncem, nalegli su na njegaova ispružena kolena, i umočivši pero u mastion, on gleda, iza ogolele peščane obale, njeno zlatasto telo, u žednom spolu sa razbudenim stoprstima vode. Pregršt peska

Njihove od ljubavi i naklonosti užarene oči, čaršavi mokri od suza i znoja dadoše mu na branu da će te noći morati sam da radi.

— Izvini Džo, pravimo vragolanke. Ne možemo večeras.

— Ni sutra, — dobaci Jevrem.

— Ne računaj na nas ovu nedelju, — dodala je Katarina.

Te noći Džo je sam krenuo na posao. Koračajući ulicama protkanim neonskom svetlošću, mesečinom nije mnogo razmišljao o poslu. Mislio je da bi bilo dobro kad bi ponovo sreo devojku koja se prethodne zore predstavila kao Ema, pa da klekne pred nju, kao i tada, i skine cilindar. Cele te noći nije svratio ni u jedan stan. Samo je šetao. I u zoru stao pred pekaru da čeka Emu. Ali, umesto nje zora je donela nekakve starce i pogrbljenu devojku.

Pošto Ema nije dolazila, pekara je bila puna sveta, prestao je da misli na nju, na klečanje. Opipavši cilindar odlučio je da obrađuje svoje saradnike u postelji.

U zajedničko stanište se vratio noseći preko ramena ulični stub sa ugašenom neonskom svetiljkom.

kraj njegovih nogu samo će za tren potamneti pod nestašnom kapi tinte koju bežiči od pera odmah upijaju nezasiće peščane usne.

Otkrivam njegove rečenice u neprestanom sukobu nežnosti i surovosti: »Neka lebdi nad ogromnim nerazmrsvim spletom ljubavi! Ni moćni Okean ne može da ukroti njenu vatru, vatru koja tako slatko peče. . .«

Oseća da je za njega poreklo strasti božanske, nedostupna tajna kratkovečnj misli čovekovo. Ali, zapisano je, da na njegovom jednom portretu, kao arhangel Mihajlo, iz kasnog dečastva /prema nekima od ruke anonimnog esnafskog majstora, prema Huardu dablju Braunu od veličanstvenog Justinijanusa Hermeticusa*/ iz očiju izbija onaj podzemni, mračni ali obsesivni zanos. Isti onaj zanos velikog traagača za nemogućim, za koga će ledi Alkaforada, vladarka belog ostrva, biti konačni pronađen raison d'être.

Predpostavljam, pisao je: »Oduvek sam bio svestan da je iluzoran pokušaj povratka u stanje plemenitog divljaka. Upravo otuda, moja čežnja za istancanim, delikatnim saznavanjem, pomoću koga bih mogao da prepoznam i oslobodim svoje najskrivene nagone. Marsijanska napetost i tamna razlivenost velikih voda, spoj mojih elemenata, gonio me na duge plovidbe u nepoznato. Čak i ravnomerno pulsiranje ushićujućeg plavetnila podsticao je taj moj nemoćni nespokoj. . . a sada? Još uvek u toplini peska osećam sopstvenu poroznost, dok nadamnom, kroz nebo boje rde zaškripi razdraženi krik galeba. Ali, evo Nje, izranja iz beline svog poseda i bleđa, kao priroda koja je opkružuje, prelazi u nešto moćnije, nedokučivije od običnog trajanja. . .«

Prema 1313. strani »Istorije Tajni« Nićifora Pravdoljubivog, sazdanog u memljivoj tamnici uporedio sa njegovom čuvenom »Istorijom presvetlog carstva« u 101 knjizi, patricij napušta Grad u godini poslednjeg hodočašća 17. oktobra, tri dana pre početka procesije. Ukućanima je rekao kako ide u uobičajenu posetu T., da kupi jemenski tamjan, cimet, aloj i druge mirise što u ovo istočno pristanište pristizu sa bogatim azijskim karavanima. U T., u dženovljskoj koloniji, živeo je prijatelj Antonio, sa kim je, na terasi koja se naginjala prema morskim talasima vodio duge prijatne diskusije o pročitanim pasusima Fotijeve »Biblioteke«, o govorima Nikifora Vasilakisa, »Hronografiji« Mihajla Psela. Dok su vazduhom treptale reči još žarke od uzbuđenja koje je zaneseo patricij darivao svom dragom prijatelju, podno nogu, zaplitala su im se dva crnooka gemulsa, muškarcic od šest, devojčica od četiri godine, rode na u braku Antonija sa Vizantijkom Marijom.

Patricij je imao prijatelje duž celog carstva i izvan njega: U Novgorodu Stefana i Zosimu dakona, u Veneciji braću Vincenca i Paola Pegolotija, čije gostoprimstvo je obilno uzvraćao pri njihovim posetama. Može se pretpostaviti da su svi oni bili privučeni intenzivnošću njegovog unutrašnjeg zračenja, kojim je krotio i najodbojnije skeptike. Pod prijatnim likom, blagorodnim gestom i ljubaznim rečima naslućivala se aristokratska nostalgija za nepovratnim vremenima Jedinствене saglasnosti. Opisujući njegov karakter u »Istoriji tajni« Ničifor Pravdoljubivi primetiće da je ovaj nepomirljivi protivnik sholastike, jedan od najsamosvesnijih učenika Muzeuma, umeo istom neposrednošću da tumači Euklidovu geometriju, Nikomahovu tezu o apriornoj egzistenciji brojeva u duhu Tvorca, najsuptilnije finese antičkog jezika ili da nasmeje improviziranim mimom, često karikirajući sebe kao nespreditnog trgovca. Ali, koliko se odnosio ležerno kako prema najbližima, tako i prema nepoznatima, toliko je, nasuprot tome, bio čvrst i nepomirljiv u svojoj platonističkoj ubeđenosti. U carstvu koje se raspadalo pred silovitim najezdama fanatiziranih varvara i bednom dvoličnošću besramnih političara, patricij se, veli pravdoljubivi istoričar, neprestano napajao čistim svetom ideja. Zapisao je: »Ono što me uvek iznova uzbuđuje — to je fenomen ljubavi: između vernika i Boga, između žene i muškarca, između roditelja i deteta; i ljubav animalna i ona koja umesto čoveka za opsesivnu strast ima potragu, more ili veliku Ideju. Zar, još od detinjstva, ne iskušavam nestalnost i skupočnost moćnog drhtaja, koji nagoni na burne, protivu rečne izlive smeđa i besa. Zar nisam i sam prisvojio silnu samoučeničku crtu zaljubljenika kome čežnja uvek izmiče pred ostvarenjem? Otuda ta duboka privrženost telu, njegovim stanjima i promenama, /ne/ostvarivanju dodira sa drugim telom. Ona ne izvire samo iz radoznalosti istraživača za nemirne igre virtuozna Erosa. Ulaženje u telesnost je moralna potraga za iskonskim koja od spontanog, neposrednog impulsa prelazi u ogromnu, bolnu opšteljudsku čežnju za toplinom...?»

Ponekad, bi čak i Antonio, othranjen sa slobodoumnim zakonima Republike, pomislio da je njegov mistični prijatelj bogohulnik. Ali, ove bi uznemiravajuće misli odmah razbijao blagorodni bljesak u tamnim očima patricija — toliko je žedi bilo u njima!

Pri njihovom susretu, za koji nije mogao pretpostaviti da će im biti i poslednji, Antonio ga iznenadi poklonom — vodenim satom. Patricij beše vidljivo potresen. Okrenu se moru da prikrije suze. Zatim prigušeno prošapta: »Verni prijatelju, stalno ću ga nositi uza se. Iako ću od sada brojati vreme drugačije...«. Azurno plava tunika od iberske tkanine ležerno mu je obavijala telo do kolena, preko nje težak purpurni plašt širokih rukava imao je na grudima zlatnim koncem izvezen motiv faune: paun i lav sa podignutim prednjim nogama. Svetlo plava, meka kapa, skoro potonula u dugoj grivi, čiji su pramenovi, kao nemirni jezici tamne vatre, podupirali neukrotivu energiju u očima, bila je ukrašena trima zrnima bisera, oduzetih školkama najtoplijeg mora. Antonio pomisli da ga zapravo ne čudi prijateljeva strast prema vodama, nasuprot brojnim patricijevim sunarodnjacima koji su zemlji davali svo bogatstvo i dostojanstvo, a more ostavljali strancima — Đenovljanima, Venecijancima, Sirijcima, Rusima. U tom Carstvu koje je široko otvoreno vodama, ostalo suvozemno, patricij je spadao u retke zanesenjake koji su se sopstvenim brodom otiskivali na pučinu, ne samo zbog trgovine, već i radi same plovidbe, ili onog što su očekivali da će im plovidba otkriti. Ubeden sam da je on tragao za dajmonom, posrednikom, onim koji će, dodirujući ga božanskom rukom, probuditi u njemu besmrtnu dušu. Čini mi se da nije u redu verzija o nestanku koju Pravdoljubivi sugerise između redova: da je patricij jednostavno pobegao iz Carstva, čija se propast toliko vidljivo naslućivala. U prvom i drugom ratu protiv Polumeseca, on se borio kao istinski potoma Vasilija Digenisa Akripe. Levo, iznad srca, skrivao je dug, crvenkasti ožiljak, doživotni žig zavrnutе sablje opasnog protivnika. Rastanak od Carstva mora da krije dublje razloge, pri čemu zemaljski zakoni već prestaju da važe.

— Osećam, reče joj (sedeli su na obali, u beskrajnom krugu noći, sa vodama pred njima, koje se mreskaju pod zvezdanim milovanjem, pritajene, a žive) — ono što sam smatrao svojim znanjem: pročitane mudre knjige, sa čijih sam stranica napamet učio istinu, dugi dijalozi sa umnim prijateljima — sve to nije pomoglo da predvidim tvoju jednostavnost. Ali zato je sada tvoj odjek u svakom mom koraku. Bez tebe, i Grad, i Carstvo, i jezik ne bi bili ništa drugo do privid.

Pravdoljubivi, opsednut bratoubilačkim ratom, siromaštvom državne blagajne i stalnom pretnjom gordih azijskih osvajača, svrstavao je patricija u grupu svestranih intelektualaca, ali krajnje nemoćnih pred nepredvidljivim točkom istorije, koji je u danima agonije Carstva satiralo vrtoglavom brzinom. Postoji u »Istoriji Tajni« jedan pasus o susretu patricija sa plaćenikom Kastilijancem, koji mu je kraj logorske vatre, celu noć, sa očiglednim uživanjem i veseljem, opisivao kako se šetao kroz osvojeni nevernički grad, noseći na visoko dignutom koplju nabodeno dete, kako je, u odsjaju velikog požara koji je gutao hram invernika prinudio tri zarobljenice na »obilne ljubavne usluge«, kako je uhvaćenom zapovedniku isčupao prvo jedno, pa drugo oko, a zatim ga rasporio od grkljana do testisa. Ničifor piše da je »patricij bio užasnut ovim zverskim obožavanjem smrti, koje je, na sramotu Vere, moglo da bude svrha života jednog hrišćanina«. Za razliku od svoje oficijalne istorije u 101. knjizi u kojoj je Ničifor Pravdoljubivi svo bogatstvo svog imaginativnog talenta stavio u službi veličanja nepobedivosti i bezgraničnosti Carstva (čime je konačno, posle desetogodišnjeg tamnovanja, izbio da ga puste na slobodu) u tajnoj is-

toriji, on je osvetnik, koji nagrizi i inače trulu građu Carstva otrovnim sveđočanstvima o neminovnoj degeneraciji nekadašnjih gospodara sveta. U »Istoriji Tajni«, podanici Carstva su pasivne marionete, i kada izgledaju zdravi i kada ratuju, filozofiraju ili se šale, oni zapravo očekuju da im se dželatov mač munjevito spusti na vrat kako bi se konačno završila njihova unapred predviđena uloga gubitnika. Predosećanja su se pokazala sasvim tačna — nepun vek posle tajnog zapisivanja »Istorije Tajni« Carstvo je isčezlo sa lica zemaljskog kao da nikada nije ni postojalo.

Ipak, u slučaju patricija, Pravdoljubivi je pogrešio. I pored sve pronicljivosti, istoričar je ostao u sferi smisla. Ničifor Pravdoljubivi imaše oštro oko i blještavi um, ali kada bi pogledao vodeni sat, uočavao je samo gradiranu skalu donjeg suda. U savršenoj uzajamnosti dva spojena suda, on nije mogao naslutiti sveobuhvatnu formu duha beskonačnosti što puzi na rubu svake kapi vremena.

Čitam poslednju stranicu patricijevog dnevnika: »Naši dani. Naše noći. Jato letećih riba koje probijajući granicu između dve sfere, dolazi sa mora i useljava se u nas. Oduvek. Oduvek. Ako je voda najsvršenija priroda, Platon najsvršenija misao, Isus najsvršenija žrtva, onda je ovo najsvršenija i najčistija radost — ta unutrašnja predanost biljke koja se preobražava u cvet.«

* Iako se oba tvrdjenja podupiru jedino na podatak iz »Tajne istorije« Ničifora Pravdoljubivog, u kojoj su prisutne išezle slike, palate, osećanja.

ja sam onaj koji sam milan orlić

1.

Ja sam onaj koji sam. Stvorio sam vreme u kojem se beskrajno dosadujem, prostor u kojem se nikada ne smejem. Vežbajući dokazivanje sofisticiranog porekla, izmislio sam smrt, smrt kakvu bih pozeleo samo plemenitom psu. Igrajući se ćulima, pomešao sam boje. Od tada slikate mučne žanr-scene, motive iz povesti besmislica, sopstveni krik izgubljen u mojoj ravnodušnosti. Na izložbama mumificiranih snova, očekujete da se sa mojih oblapornih usana, oh, otme uzdah. Ali moje sećanje je starije od drevnih, drevnih drumova bolno sklupčanih pod nogama odumrlih gradova. Toleći beskonačnu glad za oblikovanjem, glad za terakotom vaših beznačajnih života, znajući da ništa, baš ništa nećete shvatiti, izlažem beskorisne izume, poklanjam slobodne veštine. Nikada me niste prepoznali u liku zamišljenog deteta.

2.

Ja sam onaj koji sam. Nikada me nećete prepoznati u liku zamišljenog deteta. Ne raspolažem nikakvim tajnim umećima. Moji zločini su nevin. Zanoćiću ovde, osvanuću tamo. Dokone igrarije mog uma, gimnastiku maštarija, u zabludi proglašavate sudbinom. Ja samo unapred opisujem preciznu mimiku vaših uloga; opisujem boranijsko zelenišenje mesija, apostolski grabež za zemaljskim danima, za slavom sveta. Mržljivo gomili namenjenjem uspeh. Teskobu — pošto osvoji basnoslovne dvori, brodovlje daleko na pučini. Ne umara me pomisao da sve, na koncu, pripada meni. Pa ipak, dolazim među vas i vraćam se, usamljen kao slepac, štapom jednolično lupkajući ispred sebe. Vašeg obrednog zanosa se gadim, molitveni žamor me ne ispunjava. Od kako jesam, širom sam otvorio kapije i čekam, strpljivo čekam. Ako neko nađe put do mog srca, naslediće me.

3.

Ja sam onaj koji sam. Prvi koji nađe put do mog srca, naslediće me. Dolazili su fariseji, u

dugim urednim togama, naizust izgovarali učevne formule starostavnih knjiga. Iz dosade sam gledao pred sebe, gledao kroz njih, gledao rozete i vitraže dvori, u visokom vazduhu gnezdila se svetlost, u nebesima odjekivala zvona. Njihovo ceremonijalno, farisejsko ćutanje graničilo se sa mojom ravnodušnošću. Na izlazu, tamo napolju pred kapijama, sačekivala ih je svetina i, zbog nedostatka poštovanja prema pravilima privida, u višednevnim karnevalskim povorkama, zverski rastrzala. Ako ga put ikada dovede pred moje pragove, naslednik će doći izmučen, i od mene usamljeniji. Prateći ga poviciima mržnje i strahopostovanja, puk će mu otvarati prolaz. Ne obazirući se na pretnje i zapomaganja, grudiju razdiranih neljudskom boli, razoriće temelje svega što sam stvorio. Kao nekada ja, još uvek nesvestan pravila oblikovanja, u rukama će gnječiti glinu. Poredak stvari će i dalje imati svoju svrhu, moja misija biće okončana.

4.

Ja sam onaj koji sam. Poredak stvari i dalje ima svoju svrhu, moja misija uskoro okončava. Pre toga moram da stvorim vreme u kojem se nikada ne smejem. Da bih dokazao plemenito poreklo, narugao se besmrtnosti, izmisliću smrt ljudi, zveri i bilja, smrt kakvu bih pozeleo samo tuđem psu. Svemu živom, dragoj žgadiji, ugrađiću nagon za oblikovanjem i rušenjem. Staću na zdrava stopala, podići ruke i reći: Usadujem vam moje navike, sklonosti i gadenja. To ćete zvati istorijom. O, lepoto užasa! O, uzvišeno zlo! Moji zločini su nevin, moja usamljenost veća od ičije: među vas dolazim i odlazim, kao slepac, oborene glave i praznog pogleda, jednolično lupkajući štapom ispred sebe. Svejedno je gde ću zanoćiti a gde osvanuti. Igram se, maštam unapred opisujem preciznu mimiku vaših uloga. U mom srce nema mesta za sve. Drevni, drevni drumovi su zarasli u korov i čkalj, bolno se sklupčali pod nogama odumrlih gradova. Nepomičan gledam pred sebe, gledam kroz vitraže i rozete dvori, u visokom vazduhu gnezdila se svetlost, u nebesima odjekuje svečana zvonjava nedeljnih zvona. Odav-